

Beslutningsforslag nr. **B 54**

Folketinget 2013-14

Fremsat den 19. februar 2014 af Frank Aaen (EL), Stine Brix (EL) og Pernille Skipper (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om samfundsmæssig overtagelse af Nets

Folketinget pålægger regeringen at arbejde for en samfundsmæssig overtagelse af Nets, f.eks. ved at lade Nationalbanken overtage de aktier, bankerne har sat til salg. Prisen fastlægges ud fra en vurdering af selskabets aktuelle

værdi. Om nødvendigt skal grundlovens § 73, stk. 1, om ekspropriation og betaling af fuld erstatning bringes i anvendelse.

Bemærkninger til forslaget

En samfundsmæssig overtagelse af Nets vil selvfølgelig koste et stort milliardbeløb, men da der er tale om en investering, vil det ikke øge statens nettogæld: Udgiften bliver modsvaret af en tilsvarende forøgelse af formuen. For samfundet – skatteborgerne i Danmark – vil der til gengæld være en stor gevinst. Selv om staten skal betale et par procent i rente af et lån til at købe Nets, skal det sammenlignes med de 10 pct., en kapitalfond vil kræve af sin investering. Skatteborgerne vil altså få en meget større gevinst i form af sparede gebyrer, end et statslån vil koste samme skatteborgere.

Nets er med ansvaret for Dankortet, andre betalingskort og Betalingsservice en helt afgørende del af den danske finansielle infrastruktur. Samtidig er Nets med NemID og halvdelen af e-Boks helt afgørende for al kommunikation mellem borgerne, myndighederne, finansielle virksomheder og mange andre institutioner og selskaber.

Afgørende informationer om alle danskere er lagret i og passerer gennem Nets. Selv om det er dansk lovgivning, der regulerer behandlingen af personfølsomme data, og myndighedernes adgang til Nets' data er underlagt dansk lovgivning og danske domstole, vil denne beskyttelse blive alvorligt undergravet, hvis Nets bliver et udenlandsk ejet selskab under anden lovgivning, og særlig, hvis de vigtige og personfølsomme oplysninger ligger på servere, der er placeret i udlandet. Vi har allerede eksempler på grundløse mistanker om terrorforbindelser, hvor en dansk virksomheds betalinger, der er gået via USA, er blevet stoppet til stor skade for virksomheden.

Udenlandske selskaber, f.eks. selskaber med basis i USA, er eller kan blive underlagt det pågældende lands lovgivning på området, en lovgivning, der typisk – i det omfang der overhovedet er en virksom beskyttelse – alene gælder landets egne borgere, ikke udlændinge. Derfor vil salget til et udenlandsk selskab og/eller et selskab, der driver Nets fra udlandet, ikke være omfattet af danske regler for databeskyttelse. Derfor skal det, uanset hvilken ejerform Nets kommer under, være et lovbestemt krav, at de nye ejere og de servere, der indeholder afgørende personfølsomme data, er placeret i Danmark og dermed underlagt dansk lovgivning og kontrol.

Ud over datasikkerhed er der fare for, at Nets' reelle monopol på en række tjenester bliver til en pengemaskine for internationale kapitalfonde. Allerede i dag giver Nets et betydeligt overskud til bankerne. På nogle områder kan gebyrerne bare skrues op, på andre er de i nogle år begrænset. F.eks. er betalingen for brug af Dankortet reguleret i en periode. Stigende gebyrer på brug af f.eks. Betalingsservice har allerede medført stærkt stigende indtægter til Nets, og geby-

rerne på e-handel er i dag allerede mange gange større end på brug af Dankortet i fysiske butikker, selv om omkostningerne givet ikke er væsentlig større, måske tværtimod.

Med Nets' monopol på andre tjenester som f.eks. NemID er der rige muligheder for at øge Nets' indtjening langt ud over det nuværende niveau. Det er derfor, at udenlandske kapitalfonde står i kø for at købe selskabet.

Desuden er det af afgørende betydning for mindre danske pengeinstitutter, at de kan udstede Dankort til forbrugerne uden store ekstraomkostninger for banken eller brugerne. I dag er Dankortet verdens billigste betalingsmiddel. Betaling med kreditkort og kontanter koster to til fire gange mere end en betaling med Dankortet trods det gebyr, butikkerne i dag betaler for kunders brug af Dankortet. Efter et salg vil kapitalfonde enten kræve et højere gebyr for brug af Dankortet eller satse på, at flere og flere lokkes eller presses over på andre betalingskort-mobil-løsninger, der ikke er underlagt samme begrænsninger på gebyret. Det er derfor helt afgørende for at stoppe gebyrskruen, at det billige alternativ, Dankortet, bevares og udvikles som et billigt alternativ til andre og dyrere betalingsformer. Ellers vil gebyrerne eksplodere. Tilsvarende er det afgørende for de mindre pengeinstitutters eksistens, at der er en landsdækkende billig form for betalingsformidling.

Det nuværende ejerskab til Nets er fordelt på mange store og mindre banker og Nationalbanken. Det afbalancerer i nogen grad de forskellige interesser, men denne ejerform er tilsyneladende på vej ud. Derfor er en samfundsovertagelse på den ene eller anden måde et vigtigt alternativ. Det er i den forbindelse interessant, at De Samvirkende Købmænd, DSK, der repræsenterer 1.300 supermarkeder og nærbutikker, foreslår, at Nets overtages af Nationalbanken.

Hvis bankerne vil sælge Nets, bør det ske til Nationalbanken eller et statsligt selskab, så dette vitale selskab bliver ejet og udviklet i fællesskab og ikke overlades til kapitalfonde. Da der er tale om en investering, vil en samfundsmæssig overtagelse ikke øge statens nettogæld, uanset hvordan en samfundsmæssig overtagelse gennemføres. Og set fra skatteborgerens synspunkt vil det som nævnt være billigere at betale lidt renter på et statslån end at blive ramt af en kapitalfonds gebyrskruen.

Gennemfører bankerne et salg, og bruger Folketinget ikke grundlovens bestemmelser, skal Nationalbanken og staten beholde deres aktier og dermed fastholde den størst mulige indflydelse på Nets. Endvidere skal det fastlægges ved lov, at den nye ejer og Nets' servere skal være placeret i Danmark.

*Skriftlig fremsættelse***Frank Aaen (EL):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om samfundsmæssig overtagelse af Nets.

(Beslutningsforslag nr. B 54)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.